

Retsudvalget 2011-12
REU alm. del , endeligt svar på spørgsmål 865
Offentligt

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. august 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Anne Berg Mansfeld-
Giese
Sagsnr.: 2012-0030-0854
Dok.: 479092

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 865 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 19. juni 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 865 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”I forbindelse med det kinesiske statsbesøg har der været rapporteret flere tilfælde, hvor politiets håndtering af Kina-kritiske manifestationer synes at give anledning til tvivl om, hvorvidt politiet i fuldt omfang har haft beføjelserne til at operere som man har gjort. Der har bl.a. været kastet kritisk lys på politiets operationer i forhold til personers forsøg på at vise det tibetanske flag, placere kritiske plakater ved Den Lille Havfrue og på politiets ageren ved en Falun Gong demonstration på Højbro Plads. Det er desuden i forbindelse med besøget kommet frem, at der skulle være givet ordre fra ”højeste sted” til at forhindre, at protesterne mod Kinas statsoverhoveds besøg var synlige. Vil ministeren fremlægge den korrespondance, der måtte have været mellem Justitsministeriet og Københavns Politi forud for, under og efter Hu Jintaos besøg, herunder især angående foranstaltninger eller tilsvarende, der måtte være iværksat eller påtænkt iværksat af politiet og eller Justitsministeriet og eller andre ministerier i forhold til Københavns Politis operationelle ageren?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet. I den anledning har Rigspolitiet henvist til følgende udtalelse fra Københavns Politi:

”Bortset fra en mail af 7. juni 2012 fra Udenrigsministeriet med et forslag til program for statsbesøget er Københavns Politi ikke bekendt med korrespondance som nævnt i spørgsmålet, herunder vedrørende foranstaltninger eller tilsvarende, der måtte være iværksat eller påtænkt iværksat af politiet og/eller Justitsministeriet eller andre ministerier i forhold til Københavns Politis operationelle operen.”

Justitsministeriet kan supplerende oplyse, at ministeriet har fået forelagt en anmodning fra Politiets Efterretningstjeneste til Forsvarsministeriet om såkaldt ”særlig hjælp” i forbindelse med præsident Hu Jintaos besøg. Justitsministeriet finder ikke grundlag for at vedlægge anmodningen. Justitsministeriet kan imidlertid om begrebet ”særlig hjælp” henvise til vedlagte besvarelse af 4. december 2009 af spørgsmål nr. 163 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Justitsministeriet ses ikke i øvrigt at være i besiddelse af korrespondance mellem ministeriet og andre myndigheder, herunder Københavns Politi,

vedrørende politimæssige foranstaltninger i forbindelse med den kinesiske præsidents besøg i Danmark.

For så vidt angår det nærmere indhold af politiets strategi i forbindelse med besøget kan henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 875 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 4. december 2009
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2009-150-1467
Dok.: LBN43436

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 163 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. november 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Brian Mikkelsen

Johan Legarth

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 163 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Idet der henvises til forsvarsministerens besvarelse af udvalgs spørgsmål FOU alm. del - spørgsmål 235 bedes ministeren redegøre for, om forsvarets personel under betegnelsen ”særlig hjælp” kan tildeles alle de samme magtbeføjelser, som politiet har?”

Svar:

1. Den altovervejende hovedregel er, at løsningen af politimæssige opgaver skal foretages af politiets personale og med materiel, som politiet råder over. I særlige situationer kan politiet imidlertid få bistand til opgaveløsningen fra andre myndigheder, herunder forsvaret.

Det fremgår i den forbindelse af forsvarslovens § 7, at forsvaret efter forsvarsministerens nærmere bestemmelse og efter forhandling med vedkommende minister kan løse andre opgaver end de kerneopgaver, som er beskrevet i forsvarslovens §§ 3-6.

2. I forhold til forsvarets hjælp til politiet sondres almindeligvis mellem ”almindelig hjælp” og ”særlig hjælp”.

2.1. Almindelig hjælp er begrænset til bistand, som ikke påregnes at indebære mulighed for direkte konfrontationer mellem forsvarets personale og eventuelle lovovertrædere. Hjælpen kan eksempelvis omfatte brug af forsvarets luftfartøjer i forbindelse med eftersøgning af personer eller hjælp til trafikregulering ved større civile arrangementer. Bistand af denne art sikrer en hensigtsmæssig ressourceudnyttelse, idet politiet eksempelvis kan undgå at investere i meget dyrt udstyr, som kun lejlighedsvis skal anvendes til politimæssige formål.

Anmodning om almindelig hjælp fremsættes af politidirektøren ved henvendelse til de militære myndigheder. Bortset fra tilfælde, hvor øjeblikkelig hjælp er påkrævet, eller hvor anmodningen alene vedrører et begrænset lån af sædvanligt materiel, må anmodningen som udgangspunkt ikke fremsættes uden forudgående forhandling med Rigspolitechefen.

2.2. Forsvarets hjælp til politiet kan endvidere have karakter af ”særlig hjælp”. Ved særlig hjælp forstås bistand til politiets myndighedsudøvelse med henblik på opretholdelse af sikkerhed, fred og orden eller forhindring og efterforskning af strafbare forhold, når der kan blive tale om at

bistå politiet direkte i forbindelse med indgreb eller magtanvendelse over for civile. Sådan hjælp ydes kun helt undtagelsesvis, idet det alene er politiuddannet personale, der – som udgangspunkt – har beføjelse til at foretage bl.a. strafprocessuelle foranstaltninger, som for eksempel anholdelser.

Som eksempel på tilfælde, hvor det kan blive relevant for politiet at anmode forsvaret om særlig hjælp, kan nævnes situationer, hvor der er behov for at foretage anholdelse til søs. Her vil det sædvanligvis være nødvendigt for politiet at rekvirere bistand hos forsvaret, idet politiet ikke selv råder over skibe eller andet materiel, f.eks. luftfartøjer, som gør det muligt for politiet at operere til søs. Forsvarets primære opgaver i sådanne sammenhænge vil bestå i materiel- og transportstøtte.

Forsvarets særlige hjælp til politiet ydes alene på baggrund af en konkret anmodning fra politiet. Bortset fra tilfælde, hvor øjeblikkelig hjælp er påkrævet, må anmodning om ”særlig hjælp” fra forsvaret ikke fremsættes uden indhentet bemyndigelse fra justitsministeren via Rigspolitechefen. I forbindelse med overvejelser om fremsættelse af en anmodning til forsvaret om særlig hjælp vil Rigspolitiet skulle påse, at anmodningen må anses for nødvendig som følge af, at politiet ikke selv råder over de fornødne ressourcer.

Der er ikke fastlagt præcise regler om, til hvilke typer af opgaver politiet kan anmode om særlig hjælp fra forsvaret, eller om hvilke opgaver forsvarets personel i den forbindelse kan varetage. I alle tilfælde, hvor forsvaret yder bistand til politiet, ydes bistanden imidlertid under politiets overordnede instruktion og ansvar. Eneste undtagelse herfra er tilfælde, hvor forsvaret i forbindelse med opgavevaretagelse til søs bliver opmærksom på forhold, som kræver en politimæssig indgriben, og hvor øjemedet ville forspildes, hvis man afventede politiets instruktioner.

3. Varetagelsen af politimæssige opgaver sker under politiets ledelse, ligesom det er politiet, der er ansvarlig for opgavens løsning i overensstemmelse med de regler, der gælder for politiets virksomhed. Det påhviler i den forbindelse politiet i fornødent omfang at underrette forsvaret om rammerne for opgavens løsning, f.eks. i forhold til magtmidler og magtanvendelse.

Det kan endvidere oplyses, at der i tilfælde, hvor forsvaret anmodes om særlig hjælp til politiet, kræves godkendelse fra forsvarsministerens side i

hvert enkelt tilfælde. Forsvarsministeriet godkender desuden i hvert enkelt tilfælde et direktiv, der nøje fastlægger bl.a. opgaven, deltagende myndigheder og enheder, kommando- og kontrolforhold samt reglerne for magtanvendelse for de militære enheder og personer.

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. august 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Karina Kok Sanderhoff
Sagsnr.: 2012-0030-0862
Dok.: 479108

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 875 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. juni 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 875 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvilken strategi for politiets indsats der på forhånd var fastlagt i forbindelse med eventuel kritik og/eller demonstrationer fra befolkningens side under den kinesiske præsidents besøg i København i juni 2012 og på hvilket niveau denne strategi blev lagt, og om ministeren eller ansatte i ministeriet var involveret i fastlæggelsen af denne eller på anden måde var orienteret om denne?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet. I den anledning har Rigspolitiet henvist til følgende udtalelse fra Københavns Politi:

”Københavns Politi valgte ved dette statsbesøg – i modsætning til andre tidligere statsbesøg på samme sikkerhedsniveau – den strategi først at afspærre områder omkring de objekter, der indgik i besøget, kort før præsidentens ankomst. Dette betød, at der ikke blev etableret afspærringer flere timer før præsidenten og hans følge ville ankomme, men derimod først kort tid før ankomsten, hvorved tilskuere og demonstranter, der eventuelt allerede havde taget opstilling, i nogle tilfælde blev bedt om at flytte sig. Denne strategi blev valgt af hensyn til, at samfærdslen herved blev forstyrret mindst muligt. Samtidig bevirkede strategien imidlertid, at det i visse tilfælde var nødvendigt at bede om, at folk flyttede sig, modsat ved de tidligere lejligheder, hvor der lang tid forinden har været etableret en afspærring, bag hvilken tilskuere mv. kunne tage opstilling.”

Justitsministeriet kan desuden oplyse, at hverken justitsministeren eller ansatte i ministeriet har været involveret i politiets beslutninger om, hvordan den politioperative indsats i forbindelse med den kinesiske præsidents besøg skulle organiseres og tilrettelægges.

Justitsministeriet kan i øvrigt henvise til de samtidige besvarelser af spørgsmål nr. 865 og 877 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg. Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 865 (Alm. del), har Justitsministeriet fået forelagt en anmodning om ”særlig hjælp” i forbindelse med besøget.

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. august 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Karina Kok Sanderhoff
Sagsnr.: 2012-0030-0862
Dok.: 479116

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 876 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. juni 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 876 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Var justitsministeren eller Justitsministeriet forhåndsorienteret om, at Københavns Politi ville følge en ekstraordinært restriktiv linje over for politiske meningstilkendegivelser i gadebilledet under den kinesiske præsidents besøg i København i juni 2012?”

Svar:

Der henvises til de samtidige besvarelser af spørgsmål nr. 865, 875 og 877 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. august 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Karina Kok Sanderhoff
Sagsnr.: 2012-0030-0862
Dok.: 479118

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 877 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. juni 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 877 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke generelle instrukser om indgreb over for demonstrationer, viften med flag, plakatsætning og andre meningstilkendegivelser, der på forhånd var givet til de politifolk, der indgik i politiindsatsen omkring den kinesiske præsidents besøg i København i juni 2012?”

Svar:

Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at spørgeren lægger til grund, at politifolk i forbindelse med præsidentbesøget havde modtaget instrukser, som havde til formål at begrænse ytrings- og forsamlingsfriheden. Københavns Politi har i den forbindelse oplyst, at det selvsagt ikke er tilfældet.

Om Københavns Politis strategi i forbindelse med præsidentbesøget kan der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 875 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. august 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Karina Kok Sanderhoff
Sagsnr.: 2012-0030-0862
Dok.: 479123

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 878 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. juni 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 878 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Handlede Københavns Politi efter ordre eller instruktion fra Justitsministeriet eller justitsministeren, når det tilsyneladende fulgte en meget restriktiv linje præget af hurtige indgreb over for politiske meningstilkendegivelser under den kinesiske præsidents besøg i København i juni 2012?”

Svar:

Der henvises til de samtidige besvarelser af spørgsmål nr. 875 og 877 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. august 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Karina Kok Sanderhoff
Sagsnr.: 2012-0030-0862
Dok.: 479129

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 879 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. juni 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 879 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Havde Københavns Politi eller andre dele af politiet - herunder PET - anledning til at tro, at medlemmer af den kinesiske delegation ville blive udsat for trusler, angreb eller anden overlast end synet af demonstranter, plakater med kinesiske skrifttegn og tibetanske flag, under den kinesiske præsidents besøg i København i juni 2012?”

Svar:

Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der sigtes til, hvilken trusselsvurdering politiet anlagde i forbindelse med præsidentbesøget, herunder at der ønskes oplysninger om eventuelle konkrete trusler m.v.

Justitsministeriet skal i den forbindelse indledningsvis bemærke, at et officielt besøg af den kinesiske præsident vil give anledning til, at politiet foretager en trusselsvurdering, og at det overvejes, hvilke sikkerhedsmæssige foranstaltninger der skal iværksættes.

Der kan ikke inden for rammerne af en folketingsbesvarelse gives nærmere oplysninger herom, herunder om eventuelle konkrete trusler.

Om Københavns Politis strategi i forbindelse med præsidentbesøget kan der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 875 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. august 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Karina Kok Sanderhoff
Sagsnr.: 2012-0030-0862
Dok.: 479134

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 880 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. juni 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 880 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvornår og af hvem beslutningen om at opstille en større politistyrke med mandskabsvogne på Højbro Plads i anledning af en 200 personer stor demonstration i forbindelse med det kinesiske præsidentbesøg 15. juni 2012 blev truffet?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet. I den anledning har Rigspolitiet henvist til følgende udtalelse fra Københavns Politi:

”Der henvises til den vedhæftede redegørelse af 21. juni 2012, hvor hændelsesforløbet ved demonstrationerne på Højbro Plads er beskrevet, herunder baggrunden for at indsatslederen kort før kortegens ankomst valgte at tilkalde en politideling til støtte for de seks politifolk, der oprindeligt var sat ud til opgaven, og baggrunden for indsatslederens taktiske beslutning om placeringen af politidelingens mandskabsvogne på stedet.”

I den omtalte redegørelse af 21. juni 2012 fremgår følgende om demonstrationerne den 15. juni 2012 på Højbro Plads:

”I dagene op til præsidentbesøget modtog Københavns Politi anmeldelser om demonstration på Christiansborg Slotsplads fra organisationerne Falun Gong og Free Tibet. Ønsket om at demonstrere på Christiansborg Slotsplads blev afvist af sikkerhedsmæssige årsager. Der blev i stedet tilbudt opstilling på Rådhuspladsen. På daværende tidspunkt forelå der ikke et endeligt program for den kinesiske præsidents besøg.

Få dage inden præsidentens ankomst til København stod det imidlertid klart, at præsidenten ikke ville komme i nærheden af Rådhuspladsen. Demonstrationsansøgerne blev derfor telefonisk kontaktet af politiets planlægningssektion og tilbudt opstilling på Højbro Plads, hvorfra der er udsigt til Christiansborg og Christiansborg Slotsplads, hvor præsidenten skulle ankomme. Demonstrationsansøgerne valgte herefter at flytte demonstrationerne til Højbro Plads som en stationær demonstration. Demonstrationerne udviklede sig til én fællesdemonstration med ca. 100 demonstranter fra de nævnte organisationer.

Omkring kl. 19.30 førte politiets indsatsleder en dialog med repræsentanter fra demonstrationerne blandt andet om meget højlydt brug af højttaler, hvilket ikke var omfattet af vilkårene

for demonstrationen. Demonstranterne medbragte i øvrigt bannere, flag og balloner.

Da demonstranterne så den danske dronnings eskorte ankomme fra området ved Knippels Bro, afveg demonstranterne fra den tilkendegivne stationære demonstration, idet de begyndte at bevæge sig frem mod Christiansborg Slotsplads – og kortegeruten – med en bred front af demonstranter forrest. Da den kinesiske præsident skulle ankomme umiddelbart efter, valgte indsatslederen at tilkalde en deling til støtte for de seks politifolk, der indledningsvis var sat ud til at føre tilsyn med demonstrationen. For at forhindre utilsigtede handlinger fra demonstranternes side blev delingens gruppevogne opstillet foran demonstranterne for derved at afskære dem muligheden for at rykke længere frem. Denne handling, der af nogle er blevet udlagt som forsøg på at skjærme præsidenten fra demonstranterne, var udtryk for en taktisk handling for at skabe sikkerhed og ro. Såfremt demonstranterne ikke havde afvejet fra den tilkendegivne plan for demonstrationen, var opgaven blevet løst med de seks politifolk, der var udsat til opgaven i første omgang. Demonstrationen var i øvrigt synlig fra kortegen.

Det er efterfølgende blevet undersøgt, hvorvidt indsatslederen, delingsføreren eller andre politifolk med ledelsesansvar har givet demonstranter besked på, at de ikke måtte anvende flag eller bannere, men dette har på intet tidspunkt været på tale. I øvrigt blev KSN (politiets kommandocentral) tidligt i demonstrationsforløbet forespurgt, om det var acceptabelt, at der var opsat bannere på rytterstatuen på Højbro Plads.

Det blev accepteret under den forudsætning, at ingen kravlede op på statuen.”

JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 31. august 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Anne Berg Mansfeld-
Giese
Sagsnr.: 2012-0030-0951
Dok.: 518247

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1051 (Alm. del), som Folke-
tingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. august 2012.

Morten Bødskov

/

Anne Berg Mansfeld-Giese

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1051 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes oversende sit talepapir fra samrådet den 16. august 2012 om politiets ageren i forbindelse med den kinesiske præsidents besøg i juni 2012.”

Svar:

Der vedlægges det udkast til talepapir, som dannede grundlag for justitsministerens besvarelse den 16. august 2012 af samrådsspørgsmål BL-BN (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 26. juli 2012
Dok.: 504015

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål BL-BN fra

Folketingets Retsudvalg

torsdag den 16. august 2012 kl. 14.00

Samrådsspørgsmål BL:

Vil ministeren redegøre for, om de relevante lovbestemmelser blev overholdt, og hvorvidt de sædvanlige procedurer ved ulovlig plakatsætning blev fulgt, da en journalist fra Ekstra Bladet 15. juni 2012 blev tilbageholdt i knap fem timer i forbindelse med plakatsætning ved Langelinie i København – som omtalt i Ekstra Bladet 16. juni 2012 – og om politiets fremgangsmåde er i overensstemmelse med regeringens holdning til ytringsfrihed?

Samrådsspørgsmål BM:

Vil ministeren redegøre for, om de relevante lovbestemmelser blev overholdt og de sædvanlige procedurer fulgt, da en større politistyrke med mandskabsvogne den 15. juni 2012 stillede sig op med front mod en gruppe på ca. 200 demonstranter på Højbro Plads i København i forbindelse med den kinesiske præsidents besøg på Christiansborg (som omtalt i BT den 17. juni 2012), hvormed demonstrationen ikke var synlig for forbipasserende, hvad der begrundede dette, samt om politiets fremgangsmåde er i overensstemmelse med regeringens holdning til ytringsfrihed?

Samrådsspørgsmål BN:

Vil ministeren redegøre for, om de relevante lovbestemmelser blev overholdt og de rigtige og sædvanlige procedurer fulgt, da Luna Pedersen, der er medlem af Det Tibetanske Samfund i Danmark, den 15. juni

2012 af politiet blev sigtet for mulig narkotikabesiddelse, kropsvisiteret og bortvist fra området, da hun – som omtalt i Jyllandsposten den 16. juni 2012 – fremviste et tibetansk flag, hvad der i den konkrete sag dannede baggrund for sigtelsen for narkotikabesiddelse og den efterfølgende bortvisning, samt om politiets fremgangsmåde er i overensstemmelse med regeringens holdning til ytringsfrihed?

[Indledning]

1. De spørgsmål, som skal drøftes i dette samråd, vedrører alle politiets indsats i forbindelse med den kinesiske præsident Hu Jintaos besøg i København den 14.-16. juni og regeringens holdning til ytringsfrihed.

Jeg har som bekendt netop besvaret en række skriftlige spørgsmål fra Retsudvalget om samme emne – spørgsmål nr. 865 og 875-880. Min besvarelse i dag vil derfor i nogen grad være en gentagelse af disse besvarelser. Det håber jeg, at udvalget har forståelse for.

2. Jeg vil starte med at berøre det forhold, at spørgeren i udtalelser i medierne og i de skriftlige spørgsmål, der er stillet til mig, har antydnet, at der skulle være givet instrukser til politiet med det formål at begrænse ytringsfriheden i forbindelse med besøget. Og at de instrukser skulle have været udstedt af Justitsministeriet eller af mig personligt.

Det er jo alvorlige beskyldninger.

Lad mig derfor starte med at slå helt fast, at hverken jeg eller nogen andre i Justitsministeriet har blandet sig i politiledelsens beslutninger om, hvordan den politioperative indsats i forbindelse med den kinesiske præsidents besøg skulle organiseres og tilrettelægges.

Det er nu engang sådan, at det er politiet, som er bedst til at vurdere, hvordan den politimæssige indsats planlægges og gennemføres på den mest hensigtsmæssige måde, og det er en vurdering, som jeg trygt overlader til politiet.

3. Når det handler om Københavns Politis strategi i forbindelse med besøget kan jeg henvise til mine besvarelser herom til Retsudvalget (spørgsmål nr. 865 og nr. 875-880).

Som det også fremgår af svarene, giver vigtige statsbesøg fra udlandet selvfølgelig anledning til, at politiet foretager en forudgående trusselvurdering og overvejer, hvilke sikkerhedsmæssige foranstaltninger der skal iværksættes i den forbindelse.

Københavns Politi valgte i forbindelse med det kinesiske præsidentbesøg en strategi med først at afspærre de områder, som præsidenten skulle besøge, kort tid før præsidenten skulle ankomme.

Det var i modsætning til tidligere lignende statsbesøg, hvor store områder er blevet afspærret flere timer før gæsternes ankomst.

Denne strategi blev bl.a. valgt for at skabe færrest mulige trafikale forstyrrelser.

Strategien betød imidlertid også, at det i visse tilfælde var nødvendigt at bede folk om at flytte sig af sikkerhedsmæssige grunde.

Dette er af nogle blevet udlagt, som om Københavns Politis indsats har haft til formål at skærme præsidenten for synet af demonstranter. Som det også fremgår af mine skriftlige besvarelser til udvalget, er det selvfølgelig på ingen måde tilfældet.

Og lad mig i den forbindelse understrege, at der i Danmark gælder en grundlovsfæstet ret til både ytrings- og forsamlingsfrihed. Det er retigheder, som regeringen anser for at være helt grundlæggende og afgørende elementer i ethvert demokratisk samfund, og som regeringen derfor naturligvis vægter meget højt.

[Om anholdelse af journalist for plakatopsætning]

Efter disse mere generelle bemærkninger om politiets indsats vil jeg gå over til de tre konkrete politiforretninger, der spørges til med samrådspørgsmålene.

4. Hvad angår den første af episoderne – nemlig den der vedrører anholdelsen af en journalist fra Ekstra Bladet – så kan jeg oplyse, at jeg har indhentet en udtalelse fra Københavns Politi.

Københavns Politi har over for mig oplyst, at politiet forud for den kinesiske præsident Hu Jintaos besøg ved Den Lille Havfrue på Langelinie, som skulle foregå fredag den 15. juni kl. 12, havde etableret afspærring og patruljering i området.

Omkring kl. 10.40 blev politiet opmærksom på en person, der gik rundt i området og opsatte plakater med tape på bl.a. en lygtepæl. Plakaterne var udformet som en ”spiseseddel” fra Ekstra Bladet med billedet af en brændende mand fra Tibet og præsidentens ansigt samt en kinesisk tekst.

Politiet rettede henvendelse til den pågældende og gjorde ham bekendt med, at det ikke er tilladt at opsætte plakater på stedet, og meddelte et mundtligt påbud om at ophøre med at sætte plakater op. Den pågældende tog herefter plakaten ned fra lygtepælen.

Lidt længere væk fortsatte han dog med at opsætte plakater, hvorfor politiet igen tog kontakt til den pågældende. Indsatslederen besluttede, at han skulle anholdes og sigtes for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, om ulovlig plakatopsætning.

Den pågældende journalist blev ved anholdelsen fundet i besiddelse af ca. 50 identiske plakater samt tape, og han blev herefter indbragt til Station Bellahøj for videre sagsbehandling.

Her erkendte han sig skyldig i sigtelsen og blev løsladt kl. 16.04 efter endt sagsbehandling. Sagen er efterfølgende endt med et bødeforelæg på 1.500 kr., som den pågældende journalist har vedtaget.

Københavns Politi har oplyst, at den tidsmæssige udstrækning af en anholdelse naturligvis altid vil bero på de foreliggende omstændigheder. I det konkrete tilfælde var den pågældende anholdt i tidsrummet fra kl. 10.40-16.04 – altså knap 5½ time – og Københavns Politi har oplyst, at der alt andet lige var tale om en uforholdsmæssig langvarig anholdelse i forhold til forseelsens karakter.

Anholdelsens varighed skyldes, at personalet, som forestod anholdelsen, deltog i bevogtningen på stedet i forbindelse med præsidentbesøget, og derfor kunne de først frigives til behandling af sagen efter besøgets afslutning.

Desuden har Københavns Politi oplyst, at de polititjenestemænd, som anholdt den pågældende journalist, var udlånt fra en anden politikreds. På grund af manglende kendskab til de lokale forhold ude på Station Bellahøj blev den efterfølgende sagsbehandling forsinket, hvilket Københavns Politi beklager.

Jeg vil gerne understrege, at man i et demokratisk samfund som det danske skal kunne ytre sig kritisk – også når den kinesiske præsident er på statsbesøg – men det skal naturligvis ske inden for de lovgivningsmæssige rammer, som der nu engang gælder her i landet.

Jeg finder imidlertid ikke, at jeg som justitsminister bør gå nærmere ind i en vurdering af politiets konkrete dispositioner i sagen, men det er selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt, at den efterfølgende sagsbehandling på Station Bellahøj blev forsinket. Jeg har noteret mig, at Københavns Politi har beklaget dette forhold.

Derudover har den pågældende journalist – ligesom alle andre borgere her i landet – mulighed for at klage over politiets dispositioner og kræve erstatning, hvis han anser selve anholdelsen eller varigheden for uretligt.

[Om demonstrationen på Højbro Plads]

5. Jeg vil nu gå videre til næste samrådsspørgsmål (BM), som omhandler den demonstration, som fandt sted på Højbro Plads fredag den 15. juni i forbindelse med gallamiddagen på Christiansborg Slot i anledning af præsidentens besøg.

Jeg har modtaget en udtalelse fra Københavns Politi, som har oplyst, at de i dagene op til præsidentbesøget modtog anmeldelser om demonstration på Christiansborg Slotsplads fra organisationerne Falun Gong og Free Tibet. Af sikkerhedsmæssige årsager blev ansøgerne i stedet tilbudt opstilling på Rådhuspladsen.

Få dage inden præsident Hu Jintaos ankomst til København stod det imidlertid klart, at præsidenten ikke ville komme i nærheden af Rådhuspladsen.

Politiets planlægningssektion tog derfor telefonisk kontakt til demonstrationsansøgerne og tilbød dem opstilling på Højbro Plads, hvorfra der er udsigt til Christiansborg og Christiansborg Slotsplads.

Demonstrationsansøgerne valgte herefter at flytte demonstrationerne til Højbro Plads som en stationær demonstration, der udviklede sig til én fælles demonstration med ca. 100 demonstranter fra Falun Gong og Free Tibet, hvor der blev medbragt bannere, flag og balloner.

Københavns Politi har endvidere oplyst, at politiets indsatsleder omkring kl. 19.30 førte en dialog med repræsentanter fra demonstrationer-

ne, bl.a. om meget højlydt brug af højtalere, hvilket ikke var omfattet af retningslinjerne for den pågældende demonstration.

Da demonstranterne så Dronningens eskorte ankomme fra området ved Knippelsbro, begyndte demonstranterne at bevæge sig frem mod Christiansborg Slotsplads og kortegeruten med en bred front af demonstranter forrest.

Da den kinesiske præsident skulle ankomme umiddelbart efter, valgte indsatslederen at tilkalde en deling til støtte for de seks politifolk, der var sat ud til at føre tilsyn med demonstrationen.

For at forhindre utilsigtede handlinger fra demonstranternes side blev delingens gruppevogne opstillet foran demonstranterne for at afskære dem muligheden for at rykke længere frem.

Københavns Politi har oplyst, at denne handling – der af nogle er blevet udlagt som forsøg på at skærme præsidenten fra demonstranterne – alene var udtryk for en taktisk handling for at skabe sikkerhed og ro.

Københavns Politi har desuden oplyst, at hvis demonstranterne ikke havde afvejet fra den tilkendegivne plan for demonstrationen, så var opgaven blevet løst med de seks politifolk, der var udsat til opgaven i første omgang. Københavns Politi har også oplyst, at demonstrationen i øvrigt var synlig fra kortegen.

Københavns Politi har efterfølgende undersøgt, om indsatslederen, delingsføreren eller andre politifolk med ledelsesansvar har givet demonstranter besked på, at de ikke måtte anvende flag eller bannere. Det er ikke tilfældet.

Københavns Politi har i den forbindelse oplyst, at politiets kommandocentral tidligt i demonstrationsforløbet blev spurgt, om det var accepta-

belt, at der var opsat bannere på rytterstatuen på Højbro Plads, hvilket blev accepteret under den forudsætning, at ingen kravlede op på statuen.

[Om kvinden som blev sigtet for mulig narkotikabesiddelse]

6. Jeg vil herefter gå videre til det tredje og sidste samrådsspørgsmål (BN), som drejer sig om en episode ved Langelinie, hvor en kvinde blev sigtet for mulig narkotikabesiddelse.

Københavns Politi har om den konkrete sag oplyst, at den pågældende kvinde tidligere på dagen havde påkaldt sig politiets opmærksomhed, idet hun havde været til stede ved indgangen til Amalienborg Slotsplads i forbindelse med præsidentens besøg hos Dronningen.

Da politiet anviste tilskuerne at tage opstilling på et dertil udpeget område, efterkom kvinden kun modvilligt anvisningen og opførte sig generelt genstridigt i en grad, der påkaldte sig politiets opmærksomhed.

Disse forhold bevirkede, at politiet havde særligt fokus på kvinden under resten af begivenheden på Slotspladsen.

Senere samme dag afspærrede politiet af sikkerhedsmæssige grunde et område omkring Den lille Havfrue kort før præsident Hu Jintaos ankomst til Langelinie. I den anledning skulle de personer, som befandt sig i området, forlade det – heriblandt den pågældende kvinde.

Københavns Politi har oplyst, at da de rettede henvendelse til hende, virkede det som om, at hun ikke var interesseret i at få kontakt med politiet. Kvinden var iført en grå hættetrøje og havde hættten trukket op over ansigtet, og da kvinden så politiet på ca. 30 meters afstand, så det ud som om, at hun smed noget fra sig, ligesom hun bevægede sig langsomt væk.

Da politiet tog kontakt til hende, talte hun mumlende og lavt og kiggede ned, og det var ikke muligt at få øjenkontakt med hende. Først da politiet oplyste hende om, at hun på grund af sin adfærd blev sigtet for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer og i den forbindelse skulle visiteres, ”vågnede” hun op, tog hættten af og udtalte sig.

Københavns Politi har oplyst, at den pågældende kvinde herefter blev visiteret af en kvindelig politibetjent, hvor der ikke blev fundet noget af politimæssig interesse, og kvinden blev således ikke frataget noget.

Sigtelsen mod hende for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer blev derfor frafaldet med det samme, ligesom hun blev vejledt om muligheden for at klage.

Efterfølgende har kvinden via sin advokat klaget til Københavns Politi, og denne klage er for tiden under behandling.

[Afrunding]

7. Hvis jeg her til sidst skal samle op, så er det helt centralt for mig at understrege, at de antydninger, der har været af, at politiets dispositioner havde til formål at begrænse ytringsfriheden, og at dette skulle være sket efter instrukser fra Justitsministeriet, naturligvis på ingen måde har noget på sig.

For så vidt angår de konkrete sager, der spørges til, så har jeg redegjort for dem på baggrund af Københavns Politis oplysninger. Den nærmere vurdering af disse tre konkrete dispositioner må imidlertid efter min opfattelse – hvis der er uenighed om afgørelserne – finde sted i de rette klageorganer og ikke her i Retsudvalget.

Tak for ordet.

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. oktober 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Karina Kok Sanderhoff
Sagsnr.: 2012-0030-0984
Dok.: 537490

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1119 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. september 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1119 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren som opfølgning på samråd i Retsudvalget den 16. august 2012 om politiets ageren i forbindelse med det kinesiske statsbesøg, oplyse, om det er normal praksis, at personer, der sætter plakater op uden særskilt tilladelse anholdes og tages med på stationen? Og kan ministeren oplyse om det tilsvarende er normal praksis, at politiet afskærmer demonstrationer med større køretøjer bl.a. med henvisning til, at man anvender højtaleranlæg uden at have angivet dette eksplicit i den forudgående anmeldelse af demonstrationen? Hvis en sådan afskærmning er et unikt tilfælde, kan ministeren da bekræfte, at man normalt ikke griber ind i en ellers lovlig anmeldt demonstration, fordi man fx anvender højtaleranlæg uden eksplicit i anmeldelsen af demonstrationen at have anført brug af sådanne anlæg?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet. Rigspolitiet har anmodet Københavns Politi om en udtalelse. Københavns Politi har i den anledning oplyst følgende:

”Københavns Politi kan mere generelt oplyse, at Københavns Politi altid foretager en konkret afvejning af de nærmere omstændigheder ved en demonstration, forinden der eventuelt gribes ind over for brug af eksempelvis et højtaleranlæg. Oftest vil det imidlertid være tilstrækkeligt at bede om, at støjniveauet dæmpes. I øvrigt vil der i en vurdering af en egentlig indgriben indgå flere elementer, herunder hensynet til andre borgere, men også efter omstændighederne en sikkerhedsvurdering i forhold til de konsekvenser, som et forbud kunne medføre.

Ved anmeldte demonstrationer som den foreliggende har politiet normalt kontakt med den ansvarlige før demonstrationens begyndelse. I forbindelse med denne dialog drøftes den nærmere afvikling af arrangementet, herunder det acceptable støjniveau ved anvendelsen af højtaleranlæg/megafon. Såfremt de aftalte vilkår ikke overholdes, vil politiet under selve demonstrationen rette henvendelse til den ansvarlige herom.

I forbindelse med den konkrete demonstration førte indsatslederen en dialog med repræsentanter fra demonstrationerne blandt andet om det meget højlydte støjniveau fra højtalere, hvilket var i strid med vilkårene for demonstrationen. Københavns Politi har således alene gennem dialog henstillet, at støjniveauet blev dæmpet for at undgå, at det kunne give anledning til berettigede klager.”

Justitsministeriet kan for så vidt angår spørgsmålet om normal praksis i relation til plakatopsætning oplyse, at det fremgår af Rigsadvokatens meddelelse nr. 10/2005 om sanktionspåstande i sager om overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, at ulovlig plakatopsætning som udgangspunkt af anklagemyndigheden skal søges straffet med en bøde på 1.500 kr.

Det vil imidlertid altid bero på de konkrete omstændigheder, hvilken politimæssig indsats der af politiet skønnes nødvendig i en konkret situation. Justitsministeriet kan om de konkrete omstændigheder i forbindelse med episoden med plakatopsætning under det kinesiske præsidentbesøg henvise til ministeriets besvarelse af 31. august 2012 af spørgsmål nr. 1051 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, hvorved det taleudkast, der dannede grundlag for justitsministerens besvarelse den 16. august 2012 af samrådspørgsmål BL-BN, blev oversendt til Folketingets Retsudvalg.

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. oktober 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Karina Kok Sanderhoff
Sagsnr.: 2012-0030-0984
Dok.: 535809

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1120 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. september 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1120 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Var ministeren forud for samrådet i Retsudvalget den 16. august 2012 om politiets ageren i forbindelse med det kinesiske statsbesøg blevet orienteret om at seks personer, der på forskellig vis deltog i manifestationer under statsbesøget, havde klaget over politiet til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, der tilmed allerede havde fået en klage over politiets fremfærd under besøget fra den kriminalpolitiske forening Krim?”

Svar:

Justitsministeriet kan oplyse, at ministeriet til brug for samrådet i Folketingets Retsudvalg den 16. august 2012 via Rigspolitiet anmodede Københavns Politi om oplysninger om de konkrete episoder, der var spurgt til i samrådsspørgsmål BL-BN, herunder om hvorvidt de pågældende personer havde indgivet klager i den anledning.

På baggrund heraf modtog Justitsministeriet oplysninger om disse sager og enkelte sager med forbindelse hertil. Københavns Politi oplyste således – i tilknytning til en oplysning om, at Københavns Politi havde modtaget en klage fra den kvinde, som samrådsspørgsmål BN vedrørte – at den pågældendes advokat tillige havde indgivet klage på vegne af fire personer, der skulle være tilbageholdt på Christiansborg Slotsplads og yderligere én person, der skulle være tilbageholdt i Kongens Have.

Justitsministeriet anmodede imidlertid ikke til brug for samrådet om oplysninger om samtlige klager, der måtte være indgivet over politiet til forskellige klageorganer med relation til den kinesiske præsidents besøg.

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. oktober 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Karina Kok Sanderhoff
Sagsnr.: 2012-0030-0984
Dok.: 535839

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1121 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. september 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1121 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, om ministeren eller ministeriet var orienteret forud for det kinesiske statsbesøg om politiets strategi overfor de demonstrationer og andre typer manifestationer, der måtte forekomme i forbindelse med statsbesøget og hvis ministeren eller ministeriet havde fået en sådan orientering, hvad blev man således oplyst om politiets strategi?”

Svar:

Justitsministeriet kan henvise til ministeriets besvarelse af 15. august 2012 af spørgsmål nr. 875 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg. Som det fremgår heraf, var hverken justitsministeren eller ansatte i ministeriet involveret i politiets beslutninger om, hvordan den politioperative indsats i forbindelse med den kinesiske præsidents besøg skulle organiseres og tilrettelægges.

Justitsministeriet ses endvidere ikke forud for den kinesiske præsidents besøg at have modtaget orienteringer om Københavns Politis strategi i relation til den politioperative indsats i forbindelse med besøget.

Som det imidlertid ligeledes fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 15. august 2012 af spørgsmål nr. 865 fra Folketingets Retsudvalg, fik Justitsministeriet forelagt en anmodning fra Politiets Efterretningstjeneste til Forsvarsministeriet om såkaldt ”særlig hjælp” i forbindelse med besøget.